

A mai szám ára 300 korona.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Vasárnap
1923 október hó 21.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ARA:
200
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetés ára: havonta 4000 korona, külföldre 8000 korona.

Debreczen.
XXI. évf. 239. szám.

Diadallal tele

hatvan esztendő ünnepét üli ma a Városi Dalegylet s vele együtt az ősi város, amelynek világszerete becsületet és nevet szerzett a Dalegylet s a szárnyaló dal hat évtizedének emlékei. Ma ma este az emlékünnepen visszajárnak, egyet változatlanul megtalálnak a Dalegyletben: a művészet, a dal szent szeretetét. Ez a szeretet ma is változatlanul lelke a Dalegyletnek, mint volt hat évtizeden át s a jubileumot ez a lélek teszi méltóvá a lefolyt hat évtizedhez.

Mert egyébként sok minden másként van most, mint a hat évtizednek azokban az esztendőiben, mikor a Városi Dalegylet diadalait aratta Európaszerte. Lehet, hogy kvalitásaiban ma is van ugyanolyan értékű a Dalegylet, szárnyalhat olyan zenegőn és büszkén a tenor, döröghet olyan mély komorsággal a basszus, lehet nagyobb a művészi betanítás adta pompás fejelem, a Városi Dalegylet mégsem ünnepelheti ott lefolyt hat évtizedének diadalait, ahol e boldog években learatta. A Dalegylet sorsa ugyanaz, ami az országé, a szegény, szomorú csonka országé, értékei mint az ország erői, ismeretlenül és hibázatlanul kevesek gyönyörűségére pompáznak. A Városi Dalegylet nagyszerű énekára számára nem nyílik most európai turné, mint nyílt volna, ha a béke éveiben jön el a hatvanadik év jubiláris napja. Így szerényebb keretek között önmagáért virul a Városi Dalegylet művésze, csak a művészet szent céljaiért dolgozik a művészetet szerető lélek.

És épen ez ró különleges kötelességet a Városi Dalegyletnek. Annak a szeretetnek, mely nagy gyá tette a Dalegyletet, nem szabad meglankadnia, a művészetért lángoló léleknek nem szabad elcsüggednie ezután sem, ha nem terem is azonnal gyümölcsöket a művészet. A szomorú időkben induló hetedik évtized nagyobb szorgalmat, nagyobb, mert elismerésnélküliségében önzetlenebb szeretetet kíván a Dalegylettől. Fokozott erővel és fokozott kitartással kell fejlesztenie erőit, hogy magas színvonalát, nagy értékeit megtarthassa azokra az időkre, amikor ismét nagy lehetőségek széles területek nyílnak meg ismét a kulturális erők érvényesítésére. A Dalegylet ifjan és nagy reményekre jogosító friss erőben ünnepli hatvanadik születésnapját s a szerencsétlen vi-

szonyok között kétszeresen elismerésreméltó színvonalal. És ez a legörvendetesebb ezen a jubileumon. Maradion csak most mi közöttünk, dalai szóljanak ma csak nekünk, szívének meleg dobbanásait érezzük ma csak mi. Elég tudnunk, hogy a ragyogó kő, amely ma előttünk tündöklik, gyémánt, — elég, ha ma

idebent éleszti ragyogása a magyar dal, a magyar művészet szeretetét. Holnap, lehet, már megnyílik a sorompó s a gyémánt messzi országokba vándorol, hogy ott vilogtassa sugarait, amelynek fénye ott is nekünk, a magyar nemzet művészetének szerez megbecsülést és szeretetet.

Magoss György polgármester nyilatkozott munkatervének részleteiről

Pénteken polgármestert választott Debreczen s a polgármesterválasztás ünnepi hangulata a városházán átnyult szombatra is. Magoss György dr. polgármester ugyan még nem vette át hivatalát és így a tisztikar sem tisztelgett még az új polgármesternél, dr. Magoss Györgyöt azonban a főigazgató hivatalban már szombaton számon felkeresték hogy új díszes állásában üdvözöljék. Egész sereg üdvözlő távirat és levél is érkezett, élén dr. Baltazár Dezső püspöknek Sárospatakról küldött táviratával, melynek szövege a következő:

Nagy örömmel és áldás-kívánnással üdvözöllek

Baltazár.

Levélben üdvözölték a polgármestert az ügyvédi kamara nevében Márk Endre udvari tanácsos, Pákozdy Sándor, Hajdu vármegye alispánja, Dóczi Imre egyházközségi középiskolai felügyelő, a ref. főgimnázium nevében S. Szabó József igazgató, az államrendőrség debreczeni kapitánysága nevében Ságy Lajos rendőrfőtanácsos, Lépes Győző ezredes, Beczner József alezredes, Szomjas Gusztáv nemzetgyűlési képviselő, dr. Körössy Kálmán és Sesztina Jenő kormányfőtanácsosok, Lefkovits Artur, az Augusztus-szanatórium nevében Geszti József igazgató, Kiss Ferenc egyetemi tanár volt nemzetgyűlési képviselő, Zoltai Lajos h. muzeumi igazgató, Mile Pál ny. rendőrkapitány és még sokan mások.

Magoss György polgármester pedig széki foglalkozás programjához híven az üdvözlések napján is dolgozott, reggeltől késő estig a főigazgatói hivatalban. Abban a szobában, mely nyugodt és masszív, mint gazdája, akinek markáns profilja éles árnyékot vet a falra a sárga villanyfényben a széles íróasztal mögé. Megfontoltan és süllyal beszél azokról a problémákról, amelyek széki foglalkozás nyomán felvetődtek. Közvetlenül, a gya-

korlat emberének hangján, de mindig szorosán összetartva anyagát, saját vezérlő szempontjait hangsúlyozva benne, energikusan és tettekre készen.

— *Legelső dolgom rendet teremteni a közigazgatásban és a városi vagyonkezelésben.* A vagyonkezelésnél a levegőben van a városi vállalatok pénzügyi egysége

a világitási vállalatnak, tégla-gyárnak, fogyasztási adóhivatalnak és a többieknek, ami ezidőszerint még csak részben valósítható meg, de ami nagy megtakarítást jelentene. Mert nem egyszer előfordult az a különös helyzet, hogy az egyik vállalatnak nagyobb készpénzbevétele volt valamely banknál s ez 2-3 százalékot jövedelmezett, a másiknak ellenben költséges volt szüksége és azt csak 7-8 százalékos kamatra tudta megszerezni ugyanannál a pénzintézetnél. Ezért tartom szükségesnek a javadalmi hivatal felállítását, mert a város összes javadalmainak pénzügyi egysége, lényeges megtakarítást érhetünk el úgy a személyi, mint a dologi kiadásokban és a vezetés egységesítésével a vállalatok is mozgékonyabbak lesznek.

— A városi vállalatok közül a legtöbb panasz van a világitási vállalat ellen, ennek azonban részben egy külső és elháríthatatlan akadálya van: az anyag árának és a vasúti tarifának folytonos emelkedése. Az üzemi költségekben a szén ára a legnagyobb koefficiens s ezért kénytelen a vállalat így élni. Ennek azonban, ismétlem, csak részben a mi berendezésünk az oka. Egyébként a világitási vállalat berendezését is pótolni kellene, mert el van hanyagolva s mihelyt olosóbban tudunk szolgáltatni is. Ami az annyszor sürgetett forgótöket illeti, reményem van rá, hogy ha holnap nem is, de a közel jövőben megszerezhető lesz a vállalat ré-

szére, ez azonban természetesen csak egy nagyobb pénzügyi tranzakció eredménye lehet.

A városi birtokok kezelését illetőleg itt nemcsak direkt, hanem indirekt károk is érik a várost azáltal, hogy az egyes tisztviselők nem viselik szívükön a város anyagi érdekeit úgy, mint kellene. Gondolok itt elsősorban a külső birtokok hasznosítására, amelyeknél a feltár nem pontos átadásból és átvételből a városnak százezres, sőt millió kárai voltak.

A jövőben fokozott gondom lesz rá, hogy itt a szerződés szerinti kötelezettségeknek a legmesszebbmenő módon érvényesítsék.

— Ez azonban már szoros kapcsolatban van erre vonatkozó programom másik részével, ami

a közigazgatás dehiokratizálását célozza: én azt akarom, hogy a referensek ne az aktákat intézzék el, hanem az ügyeket. Ne uralkodjék itt a bürokratizmus, én azt ki akarom küszöböltetni, hanem az ügykezelés legyen a gyakorlati életnek megfelelő, gyors, praktikus. Kevesebb papíros, több közvetlenség és a lehető legnagyobb célzékenység: ez az, amit én megvalósítani igyekezek. És itt kapcsolódik be az a kérdés, ami nélkül a jó adminisztráció nem képzelhető el.

az új városháza felépítése.

Most szét vannak szórva az egyes városi hivatalok, az előjáróság és a mérnöki hivatal a rendőrségi épületben, az árvaszék és az erdőgazdasági hivatal a Csapó-utcán, a népjóléti hivatal és a munkaközvetítő a Miklósi-utcán, az anyakönyvvezető hivatal és a fogyasztási adóhivatal a Széchenyi-utcán, a forgalmi adóhivatal a Piac-utcán székel és ha a polgármester mindegyik ügymenetét meg akarja vizsgálni, akkor valóságos körutazást kell végeznie a város körül. Az új városháza felépítése kiküszöböli ezt a lehetetlen helyzetet és akkor megvalósítható lesz az is, amit már előbb említettem: a javadalmi hivatal is. A városháza felépítése nemcsak az adminisztráció javulását segítené elő, hanem a debreceni kereskedelem érdekeit is szolgálja fogja, mert az emelendő épület földszintjén köröskörül üzlethelyiségek lesznek, amelyeknek hasznosítására egyben bőven lelezi az építkezési költségek amortizációját is.

— A közigazgatási admi-

minisztériónál esetleg szükségesé váló

ai tisztviselői beosztásokat

csak a jövő év elején eszközölöm. Az új szervezeti szabályrendelet ebben az évben ugyanis keresztülmegy a közgyűlésen s ez bizonyos változtatásokat von maga után. Addig az egyes ügyosztályok vezetőségének beosztásában változás nem lesz, sem pedig a többi beosztásokon, legfeljebb csak részleges változtatások. Itt elsősorban a fogalmazói kar érdekeit fogom szemmel tartani azáltal, hogy figyelemmel leszek arra, hogy időnként más-más ügyosztályban, a közgazgatás más-más ágazatában működjenek. Így nem állhat elő az az eset, hogy valaki meggyökerezze egy ügyosztályban, noha képességeinél fogva egy másikban sokkal használhatóbb és ezzel el akarom érni azt is, hogy a tisztviselők általánosságban tájékozva legyenek a városi ügyek minden ágában. Mert végül is csak azt ismételhetem, amin kezdettem: **legelső dolgom itt rendet teremteni a közgazgatásban és a városi vagyonkezelésben.**

Sullyal és bizalommal tele hangoztatta ezt a szándékát a polgármester, aki működését a város közönsége érdekében végzendő munkájában rögtön eslekvéssel kezdi: **hétfőn reggel a debreceni érdekvéközpontok küldöttségével Budapestre utazik,** ahol a pénzügyminisztériumban a küldöttség hangot ad annak a kívánságnak, hogy a **jövendő- és vagyonadó körüli sérelmeket oryosolják.**

Találsmérési laboratórium Debrecenben. A földművelésügyi miniszter a debreceni vegykísérleti állomást találsmérési laboratóriummá akaria kibővíteni, aminek Debreczen vidékén, ahol sok a szikes talaj, különösen nagy jelentősége van. A beruházási költségeket a mezőgazdasági érdekeltségek adták össze, a városiól pedig azt kérik, hogy a körülbelül másfélmillió forintot a vizsgálati és világitási berendezési költségeket viselje. A városnál rokonszenvesen fogadták ez eszmét s a találsmérési laboratóriumot lesz minden valóságosság szerint rövidesen felállítják.

Debreceni ujságírók

XXXIII.

Bartha Mór

Bartha Mór, mint nyugalmazott református lelkész kerülvén Debreczenbe, átvette az itteni református egyház érdekeit ügyszólván „félhivatalosan” írástapoló „Debreczen” szerkesztését.

Erősen u. n. „hailott koru”, öreg ur volt már Bartha, világnézetében nagyon is elmaradva a rohanó kor fejlődési színvonalától, tehát az ujságírás „modern” követelményeitől is, de a „Debreczen” egyben a szélsőbalpolitikának is hangadó közlönye lévén, nagyon megfelelt a függetlenségi polgárizásnak.

Bartha a legradikálisabb álláspontot foglalta el az „átkos kormány”-nyal szemben s ugyancsak szárazon tartotta a puskaporát a vezércikkeiben.

Nyomdászok, hírlapírók még ma is emlékeznek erre a korszakra s a Bartha-féle vezércikkekre, Magyaros oklétés, kissé avas, de kifejező nyelv, hosszú latin idézetek jellemmezték ezeket a cikkeket, amelyeknek megállapításai nyomán a magyar szabadelvű, kormánypolitika támogatóinak kilencvenkilenc százaléka nem megbecsülést érdemelt volna s nem magas méltóságokat, hanem súlyos hörtönöket viselt **egyénenként** telt volna ki, az a feltáradó egy százalék meg a lipót-mezel gyógyintézet vezetőinek s apo-

Hatszorosra emelik november 1-én a lakások és üzletek bérét

A lakások után 300, az üzleti bérek után 900 az 1917-iki bérösszeg szorzószáma - Az ellenzék összehívhatja a Házát

Budapesti tudósítónk jelenti: A készülő lakásrendeletéről Vass Lóczy népielőti miniszter ma tüzetesen nyilatkozott. A közüzemi díjak emelkedése folytán, de a lakók teherbíró képességét is figyelembe véve, a tegnapi minisztertanács abban állapodott meg, hogy a közüzemi díjakat továbbra is tartja abban a lakbérösszegben, amelyet a minisztertanács 1923 november 1-étől kezdődő hatálytalán a régi rendelet értelmében az akkor esedékes bérösszegnek körülbelül hatszorosában, vagyis az 1917. évi alaphérszeg háromszázszorosában állapított meg. Ez a bérösszeg nem egyszerre fizetendő, hanem három részletben: november, december és január elején.

A bérösszegek automatikusan emelkednek, negyedévenként husz százalékkal.

Az üzletek bérösszegét a minisztertanács az 1917. évi alaphérszeg kilencszázszorosában állapította meg, mert a boltbérre vonatkozóan ugyanazt

a szorzószámot kívánja a minisztertanács megállapítani, vagyis az 1917. évi alaphérszeg százötvenszeresének hatszorosát.

A korona esetleges ingadozásait a bérösszegek automatikusan követik.

A hatszobás és annál nagyobb lakások szabadforgalomba való becsatása csak 1924. májusában 1924. novemberi hatállyal történik. A nagylakásokat megtarthatják azok, akik a bérösszegnek legalább háromszorosát felajánlják. — Az üzlethelyiségek és boltbérhelyiségek szabadforgalmára nézve még nincs döntés.

A minisztertanács döntésének híre nagy ingerültséget keltett az ellenzék körében különösen azért, mert a drágasági bizottság legutóbbi ülésén kimondták, hogy egyelőre semmiféle lakbérémelést sem engednek meg. Az ellenzék elhatározta, hogy sürgősen összehívatták a nemzetgyűlést s az összehívást kérő ívet máris sokan írták alá.

„La tuta tero deziras pacon!”

Megalakult a debreceni esperanto-szövetség

A Széchenyi-utca 17-es számú ház földszintjén, a Közhasznú Munkáskert Egyesület helyiségében 46 taggal megalakult ma este, a Debreceni Esperantista Szövetség, mint a Hungara Esperantista Asocio fiókegyesülete. Az alakuló gyűlésen résztvevők — köztük sok hölgytag is — pontosan 7 óra-másutánban nyílt az ajtó. Gyors egymásutánban nyílt a zongor és léptek be az esperantisták s hangozt a köszöntés:

Bonan vesperon!

Valamivel 7 óra után nyitotta meg az alakuló gyűlést dr. Sáfár László elnök s üdvözölte a megjelenteket esperanto nyelven. Ezután megkezdte a tisztikar választását. Díszelnökké Török Péter ny. tanárt, elnökké dr. Sáfár Lászlót, alelnökké dr. Jóó Istvánt, titkárrá dr. Gyulay Kálmán, társítkárrá és háznagyvá Berky Gézát, pénztárossá Kocsis Györgyöt és ügyesszá dr. Békés Kálmán ügyvédet választották meg az esperantisták.

A választások után Kiglits János százados-katonai l elkész üdvözölte

esperanto nyelven az egyesületet. Közön kis beszédet intézett a rendőrség jelenlévő képviselőihez magyarul, elmondva, hogy az esperantisták nagyon sajnálják, hogy most munkát adtak a rendőrségnek. Különben nagyon békés emberek, szeretik a szép magyar nyelvet s az esperanto nyelv terjesztésével a nemzetek egymáshoz való közeledését iparkodnak előmozdítani. Erről és a világbékéről tartott egy kis értekezést azután esperanto nyelven s a beszéd után az esperantóban gyöngébbek kedvéért az egész rekupitulálta is. „La tuta tero deziras pacon, la tuta mondo sopiras jefleson. Tamen se mi esaknarigardos mi rimarkas, ek la feliso estas poli malprokrime de mi, ol la cielo de la tero Koal? Cur lahomoi ne kompremas unu la alian.” — így fejezte be beszédét. Ami azt jelenti, hogy — az egész föld békét kíván, az egész világ boldogság után vágyik. Mégis azt látjuk, hogy messzebb van a béke, mint az ég a földtől, mert az emberek nem értik meg egymást. Ami egészen csinos mondás — a titulatlan igaz is.

Dr. Gyulay Kálmán a genfi szövetség az Universale Esperanto-Asocio kiküldötte javasolta, hogy adjanak ki Debreczenről esperanto könyvet s küldjék meg a világ minden egyesültorének és bejelentette, hogy a legközelebbi magyar esperantista kongresszust Debreczenben tartják.

A „sunidimo”-t eszmétársak nagy lelkesedéssel fogadták a beszédeket s határozatba ment, hogy minden megtesznek a szép és komoly mozgalom terjesztésére, ui samidianok toborzásán, Ami valószínűleg sikerülni s fog nekik.

Felmentettek egy vasutast, akit a románok halálra ítélték

Főnk emlékezetben van még az a nagyszabású vasuti szerencsétlenség, mely Debreczenben 1919. május 30-án éjjel a román megszállás alatt történt. A Nagykárolyból jövő román katonai vonat a debreceni állomásra beérkeztekor kisiklott és ez alkalommal több mint 30 román katona életét veszítette.

A feldühödött románok azt állították, hogy merénylet következtehen történt a vasuti szerencsétlenség. A helyszíni vizsgálat alkalmával ugyanis a bejárati váltó sínei közé egy nagy vas rakoncát találtak elkelve. A megszálló románok ekkor a vasuti szolgálatot teljesítők közül nem egyet súlyosan bántalmaztak, egyeseket elhurcoltak és az akkor ténfelyelőli szolgálatot teljesítő, de a szerencsétlenség után megszökött Kádás Andrást in contumaciám halálra ítélték. A vasuti szerencsétlenség miatt Debreczen egész közönségét megbántotta a megszálló parancsnokság: ekkor adta ki a rendeletet hogy este 8 óráig til mindenki lakásán köteles tartózkodni, az utcaon senki sem járhat.

Ebben az ügyben ma tartott főtárgyalást a debreceni kir. törvényszéknek Szely Jenő ítéltáblai bíró előlétele alatt működő tanácsa. A vádltság képviselőiben dr. Veress Lajos kir. ügyész Kádás Andrást közvesztélyi esekelmény előadásának hímeleleményével vádolta amiatt, hogy váltó-vizsgálati kötelességének vétkes kezelése következtében emberek életét veszélyeztette.

A mindvégig érdekes főtárgyaláson, amelyen a védelmet dr. Gábor Jenő ügyvéd látta el, a kir. törvényszék Kádás Andrást az ellene emelt vád alól felmentette, mert megállapította, hogy Kádás András szolgálati kötelességének mindenben eleget tett s a vasuti szerencsétlenség nem a magyar vasutasok gondatlanosságának, hanem annak tulajdonítható, hogy a román katonai vezetőség a kérdéses vonatot, a magyar vasutasok figyelmeztetése dacára, olyannyira túlterhelte, hogy ennek következtében a szerencsétlenség szinte elhárítható sem volt. — A sokat szenvedett Kádás Andrást felmentése alkalmával kollégái melegen üdvözölték.

lónak okozott volna súlyos gondokat. (Milyen szerencse, hogy másképen állottak a dolgok s hogy Magyarország sohasem volt nagyobb, hatalmasabb, mint abban az időben!)

De a nagyszakállu, poposan öltözött Bartha Mór őszintén hitte azokat, amiket megírt ezekben a másféloldalas vezércikkekben, amelyekből dehog is engedett volna egyetlen pontos-vesszőt kihagyni. Mert pontos-vesszőket azóta nem használtak el a nyomdászok annyit, mint abban az időben.

Már reggel korán beállított a szerkesztő a Hoffmann és Kronovitz nyomdahelyiség szedőtermébe s hozta a vezércikk-alkotást, amelyet „be kellett venni” az egész nyomdászemlélyzetnek, tekintet nélkül arra, hogy ki szedte közülük a fontos „politikai szenzációt”. Az öreg ur ugyanis odaállt a merompás helyére s egész terjedelmében elolvasta, ienségesen haragsgó papihangon a „cikkelyt”. Állítólag a sajtóhibák kikérülése végett, de igazában ama rosszul lepezett célzattal, hogy kikémlelje a hatást.

Nahát, a hatás, — mondanunk sem kell, — óriási volt. Még a szedőgyerek is annak a nézetének adott kifejezést, hogy ezek után a kormány okvetlen megbukik s nem lehetetlen, hogy Berezik Árpádöt Bartha Mór váltja fel a sajtófőnöki útszékben. — Ahogy azok a szedők élienezni tudtak egy-egy ilyen vezércikk folyvasása után, az minden képzeletet felül-

mul. És az elragadtatás epithesoniái csak úgy röpködtek a szedőszekrények felett.

— Óriási! Hallatlan! Remek — ez a legegyszerűbb fokmérése volt a cikk fajsúlyának és jelentőségének.

Ellenben a szomszédos Csanak-ház udvari raktárában a cukrot, rizksását s megymást csomagoló kereskedői alkalmazottak szentül meg voltak győződve a tetszésnyilvánulások hallatára, hogy ráörözt Debreczenre a török-tatár esorda, vagy legalább is ölnék valakit a szomszédban. Pedig dehog is: csak egy vezércikk edatott át a nyomdabetük halhatatlanságának!

De bármilyen egyszerű is volt a vezérmű, időközben Bartha „tisztelletes ur”-nak még jutottak egy és más gondolatok az eszébe. Azokat azután a korrekturába „szurta be”. Voltaképpen pedig nem a korrekturába szúródtak bele ezen „helyesbítések”, hanem a javítást végző szedő szívébe. Egyik-másik helyesbítés egy-egy külön vezércikknek is bevált volna.

Azután bevonult Bartha szerkesztő ur a redakcióba. Ez ott volt a nyomda mellett. Ez volt a világ legérdekesebb szerkesztőségi helyisége. Három lépés hosszú, két lépés széles. Az egyetlen ablaknál ült a szerkesztő egy háromlábú asztalnál. (A negyediket lapasomók pótolták, aláakva, a helyekben ricsó időkben kutatásokat lehetett végezni a „mult”-ban, lévén a lapok régi évfolyamok.) Még két asztal volt egymásnak támasztva: a

munkatársaké. Tekintettel arra, hogy a két munkatárs A dy Endre és Sipo s Béla voltak, akik leginkább kis vendéglőkben és nagy korcsmákban írták meg a megírtí valótukat, ezeknél az asztaloknál nem igen dolgozott senki. És az szerencse, mert a tizes kályha közvetlen közelében az egyik legalább is „félangolosa” sült volna telen, riportírás közben. De hát rendszerint délebed táján jött a pincér-pikkoló és hozta a „két füti” kézirását. Mert Bartha ezen a gyűjtőnéven nevezte a csakugyan elmaradhatlan két jóbarátot. Eddig nem igen zavarták Bartha szerkesztőt működésében. Mert ugyancsak működött, tele füstölve a kis szobát, e tekintetben erős segítségére sietvén a kályhának.

„Politikumoi” állított össze a fővárosi és vidéki ellenzéki lapokból. Ezt úgy méltózzannak érteni, hogy az u. n. — inkább tördelési célokból használt — entrefiléket, — melyekkel a kimaradt hasábhézagokat szótlák pótolni. Bartha szerkesztő ur egymás mellé sorakoztatta, igen változatos rendben. Minden lapban szokott lenni két-három ilyen rövid politikai hír. Ezeket mind kívágta s közreadta. Sokszor ez a politikum több volt egy oldalnál, nem ritkán a vezércikkkel együtt három oldal.

A kolozsvári „Ellenzék”, a Bartha Miklós lapja, a Nagyváradi lap, az „Arad és Vidéke”, de még a „Bivalynszaki Híradó” is romokban hevert a szerkesztőségi asztal mellett.

Betiltott szoln

Szolnokról visszajött a Magyarországi Esperantista Szövetség elnöke, dr. Gyulay Kálmán. Ezen a népgyűlésen a szövetség elnöke, dr. Gyulay Kálmán beszélt a szövetség tevékenységéről. A szövetség tagjai között vannak Kistelekre és Szabolcs vármegyei származásúak is.

Az országban a folyó ügyekben esztendőszámai a bizottságok reskedelmi nek Hadik lenzi a tarifaemelés MAV, helyi Sándor jogalom és kéri a hogy a tréte legyen helyesli a nál a szem Budai D tarifaemelés Hegyeshelyi ny negyed Marschalkó emelés utján, Epen rifaemelési kevéssé be

Párisi társasági bizottság a delegáció jóváhagyását a debreceni kir. törvényszéknek Szely Jenő ítéltáblai bíró előlétele alatt működő tanácsa. A vádltság képviselőiben dr. Veress Lajos kir. ügyész Kádás Andrást közvesztélyi esekelmény előadásának hímeleleményével vádolta amiatt, hogy váltó-vizsgálati kötelességének vétkes kezelése következtében emberek életét veszélyeztette.

A mindvégig érdekes főtárgyaláson, amelyen a védelmet dr. Gábor Jenő ügyvéd látta el, a kir. törvényszék Kádás Andrást az ellene emelt vád alól felmentette, mert megállapította, hogy Kádás András szolgálati kötelességének mindenben eleget tett s a vasuti szerencsétlenség nem a magyar vasutasok gondatlanosságának, hanem annak tulajdonítható, hogy a román katonai vezetőség a kérdéses vonatot, a magyar vasutasok figyelmeztetése dacára, olyannyira túlterhelte, hogy ennek következtében a szerencsétlenség szinte elhárítható sem volt. — A sokat szenvedett Kádás Andrást felmentése alkalmával kollégái melegen üdvözölték.

lónak okozott volna súlyos gondokat. (Milyen szerencse, hogy másképen állottak a dolgok s hogy Magyarország sohasem volt nagyobb, hatalmasabb, mint abban az időben!)

De a nagyszakállu, poposan öltözött Bartha Mór őszintén hitte azokat, amiket megírt ezekben a másféloldalas vezércikkekben, amelyekből dehog is engedett volna egyetlen pontos-vesszőt kihagyni. Mert pontos-vesszőket azóta nem használtak el a nyomdászok annyit, mint abban az időben.

Már reggel korán beállított a szerkesztő a Hoffmann és Kronovitz nyomdahelyiség szedőtermébe s hozta a vezércikk-alkotást, amelyet „be kellett venni” az egész nyomdászemlélyzetnek, tekintet nélkül arra, hogy ki szedte közülük a fontos „politikai szenzációt”. Az öreg ur ugyanis odaállt a merompás helyére s egész terjedelmében elolvasta, ienségesen haragsgó papihangon a „cikkelyt”. Állítólag a sajtóhibák kikérülése végett, de igazában ama rosszul lepezett célzattal, hogy kikémlelje a hatást.

Nahát, a hatás, — mondanunk sem kell, — óriási volt. Még a szedőgyerek is annak a nézetének adott kifejezést, hogy ezek után a kormány okvetlen megbukik s nem lehetetlen, hogy Berezik Árpádöt Bartha Mór váltja fel a sajtófőnöki útszékben. — Ahogy azok a szedők élienezni tudtak egy-egy ilyen vezércikk folyvasása után, az minden képzeletet felül-

mul. És az elragadtatás epithesoniái csak úgy röpködtek a szedőszekrények felett.

Betiltották a fajvédők szolnoki gyűlését

Szolnokról jelentik: Az itteni rendőrség visszavonta azt az engedélyt melyet az EME holnapra egybehívott gyűlésének megtartására adott. Ezen a népgyűlésen akartak válaszolni a fajvédők Bethlen múlt vasárnapi szolnoki beszédére. Mint budapesti tudósítónk jelenti, Gömbös Gyula ma tiltakozott Rakovszky belügyminiszternél a szolnoki rendőrség betiltó határozata ellen, de hiába. A fajvédők csoport tagjai holnap Szolnok helyett Kistelekre mennek, Eckhardt Tibor beszámolóira.

Hadik János ellenzi a máv. tarifaemelését

Az országos közlekedésügyi bizottság ma folytatta a vasúti tarifaemelés ügyében csütörtökön megkezdett tanácskozásait.

A bizottság ülésén Walko Lajos kereskedelmi miniszter elnököl. Elsőnek Hadik János gróf szólalt fel. Ellenzi a tarifaemelési, nézete szerint a tarifaemeléssel nem lehet szanálni a MÁV. helyzetét.

Sándor Pál különösen a tranzitforgalom nagy fontosságát emeli ki és kéri a kereskedelmi minisztert, hogy a tranzit-forgalom fejlesztésére tegyen meg minden lehetőt. Nem helyesli a tarifaemelési, de hozzájárul a személyi tarifa emeléséhez.

Budai Dező és Görgey István a tarifaemelés mellett foglalt állást.

Hegyeshalmi Lajos nem helyesli az új negyedik osztály felállítását.

Marschall Ferenc szerint a tarifaemelés újabb drágulást von maga után. Epen ezért csak a személyi tarifaemeléséhez járul hozzá, mert ez kevésbé befolyásolja az áralakulást.

A külföldi kölcsön

Párisi távirat jelenti, hogy a jövőteli bizottság bizottság Bouniols francia delegátust hozta meg azzal, hogy a jövőteli bizottság részéről Budapestre küldendő pénzügyi bizottság elnöki tisztét betöltse. Bouniolsnak döntő szava lehet a kölcsönügyre vonatkozó tárgyalásokon. Bouniols személye nem ismeretlen a magyar kormánykörök előtt. Annak idején az osztrák és magyar államadósságok felszámolásánál is ő szerepelt az antant megbízottjaként s abban az időben Budapesten is járt és alaposan tanulmányozta pénzügyi viszonyainkat. Az akkori tárgyalások alkalmával barátságos érzelmet tanúsított Magyarországgal szemben.

Vissza Magyarországhoz

Békésgyula, október 20. A magyar-román határkiigazító bizottság Békésmegye keleti szélén Gyulavári mellett Magyarország javára igazította ki a határt. A döntés alapján október 20-án déli 1 órakor találkoztak a magyar és oláh megbízottak a gyulavári vasúti hídnál. Ez alkalommal a gelváci nagybirtokból 1600 katasztrális holdat a főhercegi birtokból pedig 230 holdat csatoltak vissza Magyarországhoz.

Közben a külmunkatársak (leginkább tanárok, tanítók), hoztak be főnyvismerteleket, egyházi és tanügyi cikkeket és u. n. felszólalásokat. Övéseket a hibás városi politika ellen. Különösen a fejlődő „Homokkerti” úrasztotta el a „Debrecent” ilyen felszólalásokkal. Világítási-, csatorna-ügyekben nagy polemikát folytattak s még a „homokkerti utkaparó” ügyében is cikkeztek egyesek.

A helyi események regisztrálására sokszor alig jutott hely. Ilyenkor helyszűke miatt másnapra maradt, hogy például valamelyik gőzmalom a városban leeggett, hogy aznapon 10, sőt 12 ember pusztult el valamely járványbetegségben. Az ilyen dolgokat jobb is későn megtudni.

A fő annak a megállapítása volt, hogy például a belügyminiszter pont akkor ért meg 12 évi sáncmunkára s hogy valamelyik szabadelvű magánas ismét eladott a haza szabadságából egy jókora darabot az osztrákoknak.

Persze néha bajok voltak s a szerkesztőségi álló nem bírta a nyomdával az iramot. Elveszték a postán a vidéki lapok, vagy a Homokkerten nagyon meglegedett életet éltek az emberek s aznap nem kívánták a polgármester karóbahuzását. Emellett Sipos Béla és Adv Endre nem mutatkoztak a szerkesztőség tájékán. Bizonyára nagyot mulattak előtte való napon s az igazak álmát aludták, mi-

Hétfőn megy a pénzügyminiszteriumba a jövedelemadó ellen tiltakozó debreceni küldöttség

A debreceni kereskedelmi és ipari érdekképviseletek október 11-én tudvalevőleg nagygyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak az 1922-23 évre túlmagasán megállapított jövedelem- és vagyonadó ellen. A tiltakozó memorandumot magáévá tette Debrecen sz. kir. város közgyűlése is és elhatározta, hogy küldöttség útján hozza ezt a pénzügyminiszter tudomására, akitől a határidő rövidségére tekintettel sürgős intézkedéseket kér.

A küldöttség dr. Hadházy Zsigmond főispán vezetésével hétfőn reggel indul Budapestre s részt vesznek benne Debrecen sz. kir. város részéről dr.

Magoss György polgármester, Nagy József és Jóna István bizottsági tagok, a Kereskedő Társulat képviselőiben Békés Lajos alelnök, Kontsek Géza, Félégyházy János és Mayer János, az ipartestületet Zelinger Ede alelnök, az OMKE debreceni fiókját Létay Lajos, Farkas Andor és Gábor Dezső képviselik, a Baross-szövetséget pedig Dávid Géza és Kertész István.

A küldöttséget Budapestben hétfőn délelőtt Kállay Tibor pénzügyminiszter helyett, aki a külföldi kölcsön ügyében folytat tárgyalásokat, Vargha pénzügyminiszteri államtitkár fogadja.

A jubiláló Városi Dalegylet

Márk Endre elnök a dalegylet multjáról és jövőjéről

A kollégiumi főügyészi hivatal helyiségében kerestem fel a ma jubiláló Debreceni Városi Dalegylet illusztris elnökét, ugyanabban a teremben, ahol 35 esztendővel ezelőtt Révész Kálmán, a mai re, püspök, mint fiatal tanár igyekezett érdeklődést kelteni a III/B. osztály növendékei közt a latin dekláció rejtelmei iránt, nagy kerek pápaszem alól jóságosan tekintve ránk, osztálytanári méltóságát gondor korszakjával is öregbítve.

A komor ósdi terem hivatalos komolyságát nagyban enyhítették azok a virágescokrok, melyekből minden asztalra jutott egy. Málvák, pompás fűrészsák s egyéb őszi virágok a Márk-ház virágos kertjéből, ahol Márk Endréné dalkalgtatja jóra szépséges gyermekeit.

Hát bizony, hatvan éves lett a Dalegylet. — kezdte Márk Endre — és közben én is elérkeztem a több mint 40 éves „dalegyleti” évfordulóhoz. Mert 1875-ben választottak meg az egyet titkárnak és 1885. óta annak elnöke vagyok.

Előre is kijelentem egyes csipős megjegyzésekkel szemben, hogy mi nem ünnepeljük a Dalegyletet, csak beszámolóit tartunk arról a kulturális munkáról, amelynek jelentőségét a városi hatóság is mérlegelte és amely működést telekadományozásával honorálta.

Debrecen nemcsak az iskolák városa volt, hanem a dalegyletek is. Érdekes, hogy míg Debrecenben ma is 12 dalegylet működik, Kolozsváron sohasem volt több — a legvirágzóbb magyar korszakban sem — mint 4. Miskolcson 3, Szabadkán 3 és a zenei műveltségéről híres Pécsen is csak 2. Nagyváradon egyetlen dalegylet alakult, az is megszűnt hét hónapja működése után. Debrecen 10-en alól sohasem hagyta s azok élén a Városi Dalegylet nagy jelentőségéről, országos, sőt külföldi hírességéről, felesle-

ges lenne bővebb fejtegetésekre becsatlakozni.

— A multját mindegyik ösmeri, ami a jövőt illeti abban senkikém eszalkozik, ezt merem állítani. Pedig a jövedelmének nagyjelentősége van. Mert a dal erje még poljikai szempontokból is nagyjelentősége. A német dalosok összetartása, egybeforrasztó erje — annak idején — nagyban hozzájárult a német egység megteremtéséhez.

— Mi a multban a külföldön is elismerést és ami jó, megértő szeretetet vívtunk ki, épen ama nemzetek közt, amelyekkel ma ellenségek szonyban állunk. A mi kulturális harcunk győzelemmel végződött, a mi törekvéseink a békés megértést szolgálták. 1863-tól az elnyomatás korszakától kezdve maig sok minden történt nemzetünk életében, de hisszük, hogy ugyanazok a célok a külfölddel szemben, amelyeknek szolgálatában állottak a Dalegylet 1895, 1897, 1898-iki külföldi utjai — Lemberg, Belgrád, Konstantinápoly — a jövőben csak fokozottabb mértékben érvényesítendők. „A harmonia megteremtésére hivatott, a legszebb zene: az emberi hang” — erre a régi mottómra alapítottam holnapi kis megnyitó beszédem alaphangját és erős a hitem, hogy ma még ellenségeink egykor a barátaink lesznek. Mert az ország jövedelmének szűksége van a többi nemzetekkel való békés együttműködés megteremtésére.

— Én szeretettel szolgáltam a Debreceni Dalegyletet több mint 40 esztendője, minden erőmmel azon leszek a jövőben is, hogy ez a mi szívünk-höz nőtt kulturintézetünk ne vesztse régi jöhrnevétől egy jottányit se. Sőt gyarapítsa erkölcsi és anyagi javait a város, az ország, a műveltekü emberiség jövtelért...

Mind Ezeket azzal a csodálatos energia szülte határozottsággal mondta Márk Endre, amely őt minden ténykedésében jellemzi.

Azután még elbeszélgettünk a multról, a Dalegylet sok-sok szép emlékét elevenítve fel.

Alig volt a háboru előtti évtizedekben olyan esztendő, mikor a Debreceni Dalegylet sikereitől ne lett volna hangos az ország közvéleménye. Az 1885-iki budapesti kiállításon aratott siker után, nagyjelentősége volt a Lembergen tartott hangversenynek, melynek jövedelmében a debreceni egyetem, a Vörös-Kereszt és az Emke osztozkodtak. A milléniumi országos dalárversenyen a Debreceni Dalegylet első díjat nyert. Sok vidéki versenyen már nem vehetett részt csak „versenyen kívül”, mert belátták a vidéki dalos társaságok, hogy vele nem versenyezhetnek.

1897-ben Sándor szerb király és Milán exkirály is kitüntető nyilatkozatot tett a Debreceni Dalegyletről a híres belgrádi hangverseny-győzelem után.

Még nagyobb jelentősége volt 1898-ban a Konstantinápolyban tartott hangverseny-körútnak. A török szultán ez alkalomból nyolc állami érdemrendet osztott ki a Dalegylet vezetőköt, Márk Endre elnök a legmagasabb kitüntetésben részesülvén.

1905-ben a lemergi dalosok adták vissza Debrecenben a látogatást. 1906-ban pedig az országos dalos versenyen az első díjat (ezüst koszoru) a legkiválóbb országos híri

műbírálok a Debreceni Dalegyletnek írték oda.

Sok-sok diadal emléke elevenedett fel még, csöndes beszélgetés közben, egy emberöltő jelentős történéseit pergette le a visszaemlékezés, mint valami egymást váltó mozikepet.

Szépek voltak, de elmúltak, mint a Márk Endréné gyönyörűséges rózsái is, amelyeknek azonban sokáig itt fog maradni illatuk és emléküik... Talán a bizonyosan elkövetkezendő tavaszig, a jobb jövedő hajnalodásáig.

Sz. Z.

A Csokonai-kör jubiláló városi dalegyletbe

A Városi dalegyletbe 60 éves jubileuma alkalmából a következő üdvözlő iratot intézte a Csokonai-kör:

A debreczeni Csokonai-kör nevében testvéri szeretettel és magyar művelődés iránti teljes együttérzéssel üdvözljük a Debreczeni Dalegyletet 60 éves fennállásának örömmünnepe alkalmából. A Dalegyletnek országos sikereiben és az ország határain túl terjedő dicsőségben gazdag életéből bennünket elsősorban azok a momentumok ragadnak meg, amelyek a Dalegyletet és a Csokonai-kört egy magas szep eszme szolgálatában, egy sajátosan debreczeni hivatás teljesítésében, a Csokonai-kultusznak való áldozásban összekapcsolják. Tudvalevő, hogy a Dalegylet a maga helyi és országos sikereit, immár évtizedek óta ragyogó hírnevét nem kis részben a Csokonai-dalimoknak köszönheti, a „Tihanyi ekhó”, a „Remény”, a „Csikóboros kulacs” s a többi dallamoknak, amelyeknek előadásában a Dalegylet valóban a legmagasabb művészi fokra emelkedett és amelyeknek átrásaiban és vezénylésében a Dalegylet örök-Ifjú karnagya, Mátyás Sándor ur elcsúszhatatlan érdemeit szeretettel emeljük fel.

De szukkebűnek volnánk, ha a Csokonai-kör tejesítésén kívül teljes elismeréssel nem méltatnók a Dalegyletnek a magyar ének művelésében, a magyar költészet népszerűsítésében való általános érdemeit. Ezekre visszatérve, a Dalegylet és a Csokonai-kör együttműködésének szíves emlékeit is főlidézve, megintük tiszteletből és szeretetből takadó üdvözlőnk.

Hazaíás tisztelettel Dr. Pap Károly, a Csokonai-kör elnöke, Dr. Kardos Albert, a Csokonai-kör főtitkára.

Gyilkossággal vádolt hadnagy

Bratmann Ferenc hadnagy 1919-ben a kommunista hadbiztonság parancsára a váci gyakorlóterem fölélyette Szücs József közembert.

A katonai ügyészség a kommun bukása után a jogtalan halálos ítélet végrehajtása miatt vád alá helyezte Bratmann Ferenc hadnagyot a debreceni honvéd hadbírósg a gyilkossággal vádolt Bratmann Ferenc hadnagyot ma délelőtt vonta felelősségre. Mátyás Márton őrnagy hadbíró elnöklete alatt.

Bratmann Ferenc hadnagy a tárgyaláson előadta, hogy kényszerhelyzetben volt és nem szabad akarattal lövette agyon Szücs József honvédet. A vörös hadsereg egy ezrede előtt a váci gyakorlóterem agitációs beszédet tartott egy hadbíros. A beszédbe Szücs József vöröskatoná folyton belekiabált és ellentmondó közbekiáltásaival megzavarta a hadbiztost, aki Szücs Józsefet elfogatta és a rögtönítélőbírósg elé állította, amely még aznap halálra is ítélte. A halálos ítélet végrehajtásával őt bízta meg, aki akkor a váci vörös osztag parancsnoka volt. Ő, aki csak kényszerből volt tagja a vörös hadseregnek, megtagadta a parancsot és kijelentette, hogy törvénytelen halálos ítéletet nem hajlandó végrehajtani. A hadbiztonság erre parancsban hagyta meg neki a halálos ítélet végrehajtását azzal, hogy ha nem hajtja végre a parancsot, főbe fognák löni. Hogy életét megmentse, kénytelen volt végrehajtani az ítéletet és az ezredből önként jelentkezett vörös katonákkal föbélyezte Szücs Józsefet.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után Mátyás Márton tárgyalásvezető hadbíró hirdette ki az ítéletet, mely Bratmann Ferenc hadnagyot felmentette a gyilkossággal vádja alól, mert behonyitva látta, hogy Bratmann Ferenc legyőzhetetlen kényszer hatása alatt állott, amikor a halálos ítéletet végrehajtotta.

Dr. Gerő Miklós ügyvéd irodájában a dr. Fényes ügyvédi iroda helyiségébe, Piac-utca 71. sz. I. emelet helyezte át.

Elveszett magyar bika, füstös szőrű, október 15-én a debreceni vásáron. Három és fél éves. Hátsó alsó combján nyomtatott nagy B bilyog. Megtaláló, vagy nyomravezető illő jutalomban részesül, ha bejelenti Debrecenben, Hatvan-utca 27. sz. alatt.

T. olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk **Neumann M.** férfi- és fiúruhacég, m. kir. udv. szállító legújabban érkezett őszi és téli áruinak és úrdivatcikkeinek megtekintését, melyek minőség, elegancia és ár tekintetében versenyen felülállók.

Szörmeáru feldolgozatlan és kész Klonda szücsnél, Verbőczy-u. 2. Iparkamara. Telefon 14-25.

Kalapok a legnagyobb választékban és legolcsóbban Werner Sándornál, Piac-utca 72. szám.

Kauders perzsaszőnyegműhely Debrecen, Szoboszlai-utca 1. Fonalak, felvetők, beszívók, Kauders-féle vasszővőgép és géprészek legolcsóbb beszerzési forrása.

Értesítés. Posztóházba, Kossuth-utca 6. sz., az őszi újdonságok megérkeztek, legolcsóbb árban lesznek árusítva.

Varrógépek. kerékpárok gyári rakutára, javítóműhelye Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

Valódi angol és más gyártmányú gyapjuszövetek, legfinomabb Velourok és női kosztümekből óriási választékban, meglegelő olesón, Elismeret elsőrendű modern uriszabóság. Bihar Zsigmond posztóüzletében, Piac-utca 16., Alföldi Takarékpálota. Telefon 5-29.

Höchl Margit zongoraművész nő első hangversenye október 24-én este 8 órakor a Zenedében. Jegyek a Méliusznál.

Tükörgyártás üvegesítéssel, régi tükrök újja öntése Sipkovits Béla Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

Ha renálás használjon iszapot a **Margit-fürdőben**.

Százmillió koronát, havanmillió, ötvenmillió, negyvenmillió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Rendeljen levelezőlapon november 1-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérket azonnal küldjenk Bank Részv.-Társ. Budapest, VI., Andrassy-ut. 60.

Köztszövetségek kedvezményes fürdőjegek a **Margit-fürdőben**.

Krisch cserépkályharaktár Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal átrakást is.

Művészi aranyozást tükrök- és képereteknek elvállalja Sipkovits Béla. Tükörgyártás, üvegesítéssel, Sziv-u. 14-15. Telefon 354.

Keresünk azonnali belépésre irodai teendőkhöz jártas kisasszonyt, Debreceni Faipar tízifazosztály.

Füldökályhát keresek megvételre, lehetőleg gázfűtésre. Cím a kiadóban.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
VASÁRNAP Délután: Gróf Rinaldo. Este: A Városi Dalegyet jubileumi hangversenye.
HÉTFŐ: Kuruciarang. A) bérlet.
KEDD: Az ur szöleje. (Ujdonság, Bérlet-szünet).
SZERDA: Az ur szöleje. B) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Az ur szöleje. C) bérlet.
PÉNTEK: Tavasz. D) bérlet.

Höchl Margit zongoraművész nő 1923 október hó 24-én, szerdán este 8 órakor a városi zeneiskola dísztermében tartja hangversenyét, melynek műsora a következő: 1. Bach-Busoni: Chaconne. (D moll.) 2. Beethoven: Szonáta (C dur) Allegro. Adagio. Rondo. (Waldstein) Szünet. 3. Schumann: Fantasiestücke. (Des Abends — Aufschwung — Warum — Grillen — In

OLCSÓBB LETT A CIPŐ HUNGÁRIA CIPŐZEM Arany János-utca 15. Bent az udvarban.

der Nacht — Fabel — Traumes Wirren — Ende vom Lied.) 4. Chopin: Berceuse 2 Mazurka. (Fis moll. A moll) 2 Etude. (Cis moll op. 25. Es dur) Nocturne. (C moll) Andante spianato Grand polonaise. Jegyek a „Méliusz” könyvkereskedésben kaphatók. Helyárak 5000-2000 K. Állóhely 1000 K. Előadás alatt az ajtók zárva tartanak.

Mozgósízházak

Vigszínház. Kacagó-est, Fatty, Chaplin, „O”, Zoro és Huru burlaszkek.

Uránia

Uránia. Az ezred leánya, Puccilla Dean játékaival. Kisérő 1 kitűző amerikai burlaszek.

Apolló

Apolló. Világszáger! A pokol tornáca. Budapest másordarabja.

Halassi Mariska, Kováts Teres művészhölgyek ruha-, műfestője és vegytisztítója **Bíró, festőtelep Arany Bika, Felvételek:** Piac-utca Szikránál, Széchenyi-utca Szilágyinál, Szent Anna-utca Fazekasnál.

SPORT

A vasárnapi program

Vasárnap hat csapa száll küzdelemre Debrecenben a bionoki pontokért. A Diószegi-úti pályán délután 1 órakor DTE-NYTYE mérkőzés lesz. A nyíregyházi csapat igen jó játékerőt képvisel s a DTE is kezdi visszanyerni régi kitűző formáját. A mérkőzés sorsa teljesen nyitott, egyenlő erők, izgalmas, szép küzdelem után eldöntetlen eredmény várható. A kék-sárga csapat a következő felállításban szerepel: Czeizler — Meiszter, Rot — Kriszter, Fejér, Weisz — Polyik, Dilling, Főris, Tárkányi, Kaiser. Tartalék: Urbanovits, Horvát, Burger, Farkas. **Bíró:** Káldy Zsigmond. Délután 3 órakor a két vasutascsapat, a DVSC és DMTK játszik. A DVSC mellett szól nagyobb állóképessége, egységesebb sülusa, a DMTK azonban igen szeszélyes csapat, amely épen a DVSC-vel szemben a rivalizálási vágytól fűtve nagyon könnyen okozhat meglepetést. **Bíró:** Juhász Attila (Budapest).

Az ügétőféri pályán délután 3 órakor a DKASE száll küzdelemre a DEAC csapatával. Az egyetemi csapat mult vasárnap berettyóújfalui vereségét akarja kiköszörülni, a DKASE pedig pontnyereséget akar a bajnokság élére való törekvésében. A kékfehérek védelme elsőrangú, a DEAC-nak pedig csatázósora van kitűző s a mérkőzés sorsa attól függ, hogy melyik mutatkozik a két csapatrészt közt, erősebbnek. **Bíró:** Pauló István. Előzőleg a második csapatok játszanak, **Bíró:** Földes Dezső. délelőtt fél 10 órakor pedig az ifjúsági csapatok mérkőznek Pauló István vezetésével.

Vidéken Berettyóújfaluban lesz elsőszájllyu bajnoki mérkőzés a BUSE a KST-t látja vendégül, győzelemi reményekkel. **Bíró:** Földes Dezső. (NYTYE). Hajduszoboszlón a DMTE a HSE-vel játszik másodikszájllyu bajnoki mérkőzést, **Bíró:** Tamássy László (DEAC).

Levente-avató ünnepély a diószegi-úti testező pályán. Az államvasutak munkásijúsága 28-án a diószegi-úti testezőpályán Levente-avató ünnepélyt rendez. Ez a Levente-egyesület lesz az első Debrecenben, amely az iskolán kívüli ifjúság körében megalakult. Reméljük, hogy a kezdeményezés, amely Kabay György műhelyfőnök érdeme, buzgó követőkre talál. Az ünnepség délután fél három órakor kezdődik. Helyárak: Páholy 6000, állóhely 1500, állóhely 400 korona. Jegyek elővételben Méliusznál és Antalffyánál kaphatók.

Oroszlánjegyű url fehérneműek, gallérok és kezeltők **Frank Imrénél, Piac-utca 43.**

KÖZGAZDASÁG

Szilárdulás a bankközi forgalomban

Budapest okt. 20.

A részvénytőzsdén a bankok és bizományosok egymásközti forgalmában délelőtti csendesen indult az üzlet, de később a bécsi tőzsde kedvezőbb híreire a forgalom megerősödött s az irányzat megszilárdult. Már a tegnapi esti magánforgalomban mutatkoztak olyan jelenségek, amelyek arra engedtek következtetni, hogy különösen az arbitrázs vásárol. Ma ez meg határozottabban jutott kifejezésre, mert az arbitrázs-értékekre sok pénz volt, semmi kínálat, Bécs nem adott el, ellenkezőleg vásárolt. Ugy látszik, hogy a kontremén, amely különösen arbitrázs-értékeket adott el nagy mennyiségben fedezetlenül, ma már tedezni kezdett. A pénzügyon meglehetősen lanyha az irányzat. Promt pénz 1 és fél százalék, a legközelebbi kasszanapra pedig 3 és fél százalék. Hír szerint a következő árfolyamokon köittek üzletet (ezer koronákban):

Magyar hitel 750-720, Keresk. bank 1225-1230-1240 pénz. Hazai bank 210, Magyar-olasz 46, Pesi hazai 4200, Alt. Takp. 180, Lloyd bank 31, Angolmagyar 120, Ingatlanbank 325.

Alt. Köszén 2550-2600, Saigó 555-565, Urikányi 1300.

Athenaeum 280, Rigler 60, Pallas 52 Ganz-Danubius 5400 pénz, Ganz Vill. 2100-2200, Rima 106-110, Fegyver 1500-1550.

Izzó 540-550, Spódium 170-180, Cukor 3400 pénz, Georgia 710-740 ex jog, Villányi 48-52, Mezőh. cukor 380-390, Lámpa 225, Kender 125, Juta 175-180.

MFTK 400, Adria 475, Levante 725-750, Déli 103-105.

Hazai fa 195-200, Nasicé 2300, Ofa 540, Viktória butor 22.

Kopetzky 5-7, Demecseri 15-18, Corvin film 32-36.

Zürichi zártat

Hollandia 218 és fél, **Newyork** 559 és fél, **London** 2528, **Páris** 3335, **Milánó** 2522 és fél, **Prága** 1664, **BUDAPEST** 306, **Belgrád** 684, **Bukarest** 260, **Varsó** 5 és fél, **Bécs** 78 és fél, **Szófia** 535.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén a forgalom csekély, a hivatalos árak változatlanok.

Ingyen-napok
 a **Parfumerie Ilonában.**
 Elhatároztuk, hogy minden hónapban két ingyen-napot rendezünk, mely napokat a hónap köepén és végén fogjuk hirdetés által közölni. Tehat aki ezeken a napokon bármilyen vásárolt, azt teljes egészében visszafizetjük. A kapott pénztári szelvényt őrizze meg, mert csakis ezen pénztári szelvény ellenében fizeti vissza pénztárunk a fizetett összeget.
PARFUMERIE ILONA
SZENT ANNA-UTCA 1.

Sok pénzt takarít meg,
 ha mielőbb beszerzi az őszi idényre ruházati szükségleteit az **Apolló Divatáruházban**
Piac-u. 67. (Miklós-u. sarok.)
TELEFON: 764.
 Hol nagy választékban velour kabátszövetek, férfi- és női fehérneműek, selymek, batiztok, flanellek és vásznak olcsó árért kaphatók.

A devizaközpont árfolyamai

Valuták	Vétel		Eladás	
Napoleon	69000.—	—	—	—
Francia frank	1195.—	—	1261.—	—
Angol font	88500.—	—	92900.—	—
Dollár	19500.—	—	20500.—	—
Holland forint	7550.—	—	7990.—	—
Svájci frank	3450.—	—	3670.—	—
Lira	890.—	—	945.—	—
Belga frank	1015.—	—	1070.—	—
Dinár	233.—	—	247.—	—
Szokol	578.—	—	622.—	—
Leva	184.—	—	195.—	—
Lei	95.—	—	108.—	—
Osztrák korona	0,2735	—	0,2955	—
Lengyel marka	250.—	—	415.—	—
Marka	0,0001	—	0,0002	—

Devizák	
London	88000.— 92400.—
Newyork	19300.— 20400.—
Amsterdam	7550.— 7990.—
Zürich	3440.— 3660.—
Páris	1180.— 1246.—
Milánó	880.— 935.—
Brüsszel	1015.— 1070.—
Belgrád	233.— 247.—
Prága	578.— 622.—
Szófia	184.— 195.—
Bukarest	94.— 107.—
Bécs	0,2735 0,2955
Varsó	250.— 415.—
Berlin	0,0001 0,0007

„HERMES”
 Debreczeni értékpapírüzlet.
Piac-u. 63. Telefon 4 74. és 5-64.

A debreceni piac
Terménytőzsde: Buza 90-92000, rozs 60-62000, árpa 60-62000, zab 60-61000, tengeri szemes 65-70000, csöves 52-56000, sütőtök 17-21000 korona.
Tejpiac: Turó 3500-4500, juhturó 7-8000, vaj 14-16000, tej 1000-1100, tojás 490-500, tejjel 4-5000 korona.
Huspiac: Marhahus 4-6600, növendék marhahus 4400-5200, borjúhus 5-7000, juhhús 4-5200, sertéshus 9800-11000, libarúca 6-7500, hal 2500-8620 korona.

GYONYORÚ NYAKKENDŐK
FRANK EDÉNÉL.

Jól jár,
 ha sziet ruházati szükségletét mielőbb beszerezni az **Arany Bika** divatházban (Bika-épület) **TELEFON: 765.**
 hol nagy választékban velour kabát szövetek, kosztüm és férfiruha szövetek, férfi- és női fehérneműek, selymek, batiztok, flanellek és vásznak olcsó árért kaphatók.

Apróhirdetés
 legolcsóbb a **Debreczeni Független Újságban**
 Tarifa az „Apróhirdetések” élcén.

1 PÁR FÉRFI SÁRGA VIZMENTES VIKSZOS CIPŐ 80 EZER KOR.
 Dupla talppal Duplán szegezve Dupla téli melegítővel **Vadászoknak Cserkészeknek Fotballistáknak igen alkalmas.**
Ugyanaz fekete bagariából 90 ezer korona. — Ezen árak e hó 30-ig évényesek.

Gyümölcs-zöléségyiac: Dió 3400—4000, alma 1200—1800, körte 1600—2000, barack 1200—1800, birsalma 1200—1600, szőlő 1000—1600, dinnye 300—400, bab szemes 1800—2000, bab hüvelyes 2—2400, burgonya 2—450, vese-hering 350—600, fokhagyma 800—1000, paradicsom 3—500, kalarábc 3—400, káposzta 3—350, savanyú káposzta 800—1000, gomba 2000—3000, egy kelkáposzta 2—600, kartól 500—2000, vereskáposzta 200—800, saláta 50—100, egy köteg répa 300—600, gyökér 300—600, spenót 100—120, sóska 50—100, zeller 50—150, retek 50—150, tök 300—1000, ugorika 30—100, tengeri zöld 80—100, paprika 50—100 korona.

Baromfi-piac: Káppan 20—24000, tyúk 15—22000, pulyka 26—48000, liba sovány 40—60000, rucsa sovány 15—30000, csirke paprikásnak 8—14000 korona.

Kenyér-piac: Kenyér fehér 1800—1900, barna 800—1200, buzáliszt 1900, rozs 1320, kifli, zsemle 110 korona.

Tízifa-piac: Aprófa 15—16000, tuskófa 10—12000 korona.

VALÓDI SVÁJCI
Eckert-féle
szita- és daraselymek
kerültek tőrártára:
MŰSZAKI ÉS KERESKEDELMI TÁRSASÁG
Horváth, Miklós és Hermann
DEBRECZEN
HUNYADI-UTCA 17.
AZ UDVARBAN.
Gépolajok, Hengerolajok, Gépszir, műszaki és malomfelszerelési cikkek állandó raktára.
Gépszirak, Hevederek, Tömítések, műszaki és malomfelszerelési cikkek állandó raktára.
TBZIFA, RÖSZÉN, TÉGLA, CSERÉP, MÉSZ vagonútteleben.
Telefon: 4-45, Sörgőnyeim: MOKETAR.

NYILTÉR

Lipcsei Szőrmeház
a legolcsóbb szőrmé-bevásárlási forrás
Arany Bika-épület,
József kir. herceg-utcai oldalon

Saját készítésű
FÉRFI INGEK

HERMAN ÉS FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10.
Bikával szemben.

LENGYEL FEST, TISZTIT
legszebben és legolcsóbban
Csapó-u. 28. és 95. sz.

Diszitetlen női kalapok
22,000 K-tól feljebb
nagy választékban
Szell Gergelynél
Piac-utca 63. sz.
Telefonszám 11-11.

TÜKÖRGYÁRTÁS.
Mindenféle új tükrök készítése, régi tükrök újraöntése. Vastagtükörűveget veszünk. Debreczeni Üveggyár és Tükörárugár, Csapó-utca 19. Telefon 13-01. Tanulókat fizetéssel felvesz.

Legujabb
női és férfi
SZÖVETEK
FISCHER ADOLF
FIÁNÁL, PIAC-UTCA 61.

Megbízható
minőségű gyapjuszövetet Feidheim Dezsőnél vásároljon, Piac-utca 67. Telefonszám 1105.

Koronánk javulása
folytán legfinomabb
GYAPJUSZÖVETEKET
mélyen leszállított áron áruljuk.
KUPFER ÉS TÁRSA
Kistemplombazár.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Lauer Irén
női kalap- és kézimunka szalonja Rákóczi-utca 9. sz. alatt szeptember elsején megnyit.

IPAROSOK! MUNKÁSOK!
TÉLI ALSÓ ING 21000 K
TÉLI ALSÓNADRÁG 19000 K
MUNKÁSSING 15000 K
LÁBRAVALÓ 12000 K
RÉVÉSZ ARUHÁZBAN CSAPÓ UTCA 21.

Egy 84 fős modern új
fűszer- és rövidárus
berendezés
eladó.

Értekezni lehet
Öhlbaum Józsefnél
Püspökladány.

Helyi ügynököt
Ez fűszer-csemege kereskedőknél és vendéglősöknek jól be van vezetve
Debreczen és környékére
sürgősen keresünk.
Ajánlatokat referenciákkal „Likor és rum” eljögére
TENZER GYULA hirdetőjébe
Budapest, IV., Szervitater 8. kérünk.

Németországi
tanulmányutjáról
visszaérkezett a

Központi Kelmefestő
Varga-utca 1. (Iparbank-palota.)
Színkreációk! Színkompozíciók!
Kelmék, selymek, szőrmék festése, bőrfestés, vegytisztítás.

Értesítés!

MAYER ÉS MOLLER
olaj-, gépkenőcs- és vegyipari gyár részv.-társaság
t. ügyfelei tudomására adja, hogy

Debreczenben
Ferencz József ut 42. sz. alatt
kirendeltséget
létesített.

Petroleum, benzin, gázolaj- és kenőolajokban, továbbá kocsikenőcsökben debreczeni telepünkön állandóan nagy készletet tartunk, miáltal t. ügyfeleink igényeit gyorsan ooooo kielégíthetjük. ooooo

A kirendeltség főnöke:
HOFFER SÁNDOR
Telefon 7-77.

Berettyóújfaluban pénzügytanulmányok könyvelésben jártas, gyakorlati
TISZTVEISELŐ vagy
TISZTVEISELŐNŐ
kerestetik mielőbbi belépésre.
Ajánlatok „Alföldi Takarékpénztár Debreczenben”-hez nyújtandók be.

Veszünk
legmagasabb áron:
napraforgót, tökmagot, babot, lencsét, mákot, lucerna, lóhere, valamint mindenféle magvakat és mezőgazdasági termékeket.
„Tiszántul” Ipar és kereskedelmi részv.-társ.
Debreczen, Hatvan-utca 28.
Telefon 1090.

Szőnyeget
magyar perzsiát vagy bármilyen más szőnyeget
VESEK
vagy a legmagasabb áron értékesítem
Schilling-é Bt. szőnyegáruház
Budapest, VI., Teréz-körút 15.
Telefon 149-60.

Zöldös tanintézet
a legjobban készült elő
magánvizsgákra.

Összefoglaló tankönyv.
A középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető
Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Elsőrendű mosott kovács-szenet,
borsodi és tatal fűlést szenet, darabos és oltott meszet, szovát cserépet, cementet, gipszet, elszigetelő lemezt raktárról azonnal szállít
BARTHA építkezési anyagtelepe.
Telefon 785. Ispóty-ut 3/b.

LEGOLCSÓBB GYAPJUSZÖVETEK ÉS NOI VELOUROK WEISZ IGNÁC
posztóüzletében, Piac-utca 73. sz.

Lakozott réz és nikkellőszerszámvetek, Tömör és préselt BUTORVERTEK, épületvasalások
BÉSZLER LAJOSNÁL, Széchenyi-u. 2.

Szücsműhelyemben
mindenféle alakítások és javítások, ugyszintén kész aruk legolcsóbban kaphatók

Altman
szücs, Miklós-u. 22.

Legszebb alkalmi ajándék egy prima
zsebóra
Omega. Doxa. Longines. Inga órák minden butor színben. Dívatos ékszeres, jeggyűrűk legolcsóbban kaphatók
BLATTNER BÉLA
Órák és ékszerész, Kossuth-u. 4. Arany, ezüst beváltás!

FŐKÖNYVELŐ FELVÉTELIK.
Írásbeli ajánlatok
DEBRECZENI MŰKÖGYÁR Rt.
(Füred-utca 2.) címre intézendők.

Kisiparosok Géplakatos Iparvállalata
Debreczen, Késes-u. 85. sz.
Vállal: Géplakatos-, esztergályos munkát. Mindenféle gépek, kazánok javítását. Transzmissió tengelyek, szíjkerekek és gyűrűkenesű csapágyak raktáron. 000

Bőrkalapok
már 25000 koronáért minden fasonnan kaphatók
Legszebb modell kalapok básonsbót és cilinder bár sonyol legolcsóbban beszerezhetők.
Lámpaernyő behuzást sihuetta festéssel is vállal
Roboz Jolán
Szent Anna-utca 5.

kaucsuk-sarok gazdoságos nédi a lábakat himéti az idegetek

Női-, és férfi gyermek-
HARISNYÁK
schifonok, vásznak, szabókellékek ismét érkeztek
BAGI ÉS PETRIK
céghez, Szent Anna-u. 5.
Állandóan olcsó szabott árak. Kérjük kirakatainkat, árainkat figyelemmel kísérni.

LISZT
a legszebb és legjobb minőségben, saját öretésen, a legolcsóbb napi árban kaphatók. Süítőgétek, pékek és kereskedők nagy árendé-
menyben részesülnek.
Révi István
új lisztüzlete Nyugati-u. 2. a terménypiacon.
Telefon: 12-61.
Mindenféle terménycikkek a legmagasabb napi árban való vétele és legutányosab eladása. Mindenféle terménycikkekhez való kiszorító.

PYRAM

bőven carnaubás, terpentínus a békebeli és jobb minőségben készülő kiváló tisztító és konzerváló hatással bíró clip-örém

BENES TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁR R.-I., BYÓR.

HERKULES MŰVEK R.T. GÉPGYÁR

vezékepviselete: Hajdú- Szabolcs-Szatmár- és Beregmegyei területére,

Ráhnér Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43.
TELEFON 962.

GYÁRTMÁNYAI:
Favágógépek, körfűrészek, keretfűrészek (Gatterek), gőzfűrészberendezések.
Famegmunkálógépek: mini gyalupadok, esztergapadok, furógépek stb.
Teljes asztalosgyári berendezések, kerekgyártógépek.
Rostélyberendezések magyar bar. aszen, vagy fáfűrészpor tüzelésre, fel stabil gőztokomobilok, transzmissziók, gép javítások stb.

NEM MINDEGY,

hogyan használjuk a kávét, melyről már tudja, hogy részint Belga cikória magból termelt cikóriából úgy készül, hogy ahhoz az usztatótól kezdve a gyártáson végig egyetlen-egy emberi kéz sem nyúl.

Ép ezért vegye meg az UHU kávét, melyről már tudja, hogy részint Belga cikória magból termelt cikóriából úgy készül, hogy ahhoz az usztatótól kezdve a gyártáson végig egyetlen-egy emberi kéz sem nyúl.

VASÁRUK, BAKOS
épület- és bútorgyártás, vasalások, rézlemezek kaphatók vaskereskedésben.
Csapó-u. 88. Telefon 620.

Hirdetés.

Gőzhenger első és hátsó öntött acél kerék abroncsai nyilvános árverésen f. hó 23-án reggel 9 órakor Deák Ferenc-utca 17. sz. alatt eladtnak.

Városi mérnöki hivatal.

Tőzsdén jegyzett töredék-résvényeket előnyösen vesznek és adnak. **MEGBIZÁSOKAT** tőzsideő alatt is felvesznek és teljesítik.

MAGÁNFORGALOMBAN adásveteli megbízásokat előnyösen eszközöl. Általán vett papirokat díjmentesen haza hozom. Tőzsdéi ügyekben díjtalan felvilágosítással szolgálok. Joggyakorlásokat elvállalok

Máyer Béla
értékpapírkereskedő
Debreczen, Piac-u. 42.
Pannónia-udvar.
Telefon: 10-98.

Debreczeni Műgyár Rt.
ajánlja teljesen

fagyálló sarköveit.

Nagy választék!

Készít kutyürüt, betoncsövet, betoncserepet, betonblokkot, vasbeton koporsót és cementlapot.
Telefon szám: 10-93.

Gyártelep:
Fürdő-utca 2. szám.

!!UJ ÜZLET!! GARAI ÉS TESTVÉRE

FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEKRUHA NAGYÁRUHÁZA

:: :: PIAC-UTCA 11. BIKÁ-SZÁLLÓ-ÉPÜLET. :: ::

Kérjük kirakatainkat megtekinteni. Olcsó szabott árak!

MENYASSZONY-VÖLEGÉNY-BABA-KELENGYÉK

legelőnyösebben szerezhetők be **KARDOS LÁSZLÓNÁL** DEBRECZENBEN, KOSSUTH-U. 9.
Szabott ár! Jó minőség! Szakszerű kiszolgálás! Alapítási év 1831.

KEZTYÜK, SCHÖN SÁNDOR
glaçé, svéd, nappa és szarvasbőrből, valamint szövött keztük a legújabb divat szerint óriási választékban keztük, kötszer és orvosi műszertárban
Debreczen, Piac-utca 14. (Csapó-utca sarok.)

Pattanások, szeplők, arc-, és kézvörösség és egyéb arcbántalmak ellen használjon **KORZÓ „ÉVA” ARCKENŐCSÖT ÉS SZAPPANT**
Piperecikkek, fésű- és kefe-árak nagy raktára **KORZÓ** DROGUERIA PIAC-U. 42.

NEUMANN M.

magy. kir. udvari szállító. **PIAC-UTCA 51. ALAPITTATOTT 1845.**

Raglánok érkeztek ismét központtól hatalmas választékban, kiváló minőségben és leszállított árakban.
Télikabátok
Öltönyök

Uridivat-osztályunkon kitűnő ingek, divat-nyakkendők, kalapok, sapkák, harisnyák, keztük szerezhetők be.
Cégünk alapja: megbízhatóságunk.

LINOLEUM ÁRUHÁZBAN

Óriási választék futószőnyeg, padló- és asztalra való linoleum, függönyökben, gummikabátok nagy gyári lerakata legolcsóbb árak mellett

HAAS LIPÓT FERENCZ JÓZSEF UT 58. Telefon 9-63.

Kereskedők!!

Garantált

MAKÓI TÉLI VÖRÖS-HAGYMÁNAK

három mázsás és nagyobb tételekben, egyenesen a termelőtől való szállítására előjegyzéseket szíveségből elfogad az **EPSTEIN J. bazáraru cég** Fötér, a Hungária-kávéházzal szemben. Ugyanott a minta is megtekinthető. Ára míg a készletből tart, különként

280 korona,

azaz kétfőszáznolcvan korona, vevő zsákjában Debreczen vasútállomásra szállítva.

Használjon csak

METEOR kávépótlékot!

Jobb és kiadósabb, mint bármely más gyártmány. Kapható minden fűszerüzletben.

SZŐRMERUHÁIT

legolcsóbban a legújabb divat szerint alakíthatja, javíthatja és beszerezheti

KÖVÁRI szücsnél, Piac-utca 42. (Pannónia-udvar).

Legolcsóbb

SZŐRME

bevásárló hely **ADLERszücsnél** Batthyány-utca 2. szám.

Ha olcsón akar

SZÖVETET

vásárolni, tegyen próbát **Silberstein és Adlernél** Kossuth-u. 2., Városház-épület.

Puska művesműhely megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a László J. és Társa puska műves cégtől kiléptem és

Vár-utca 9. szám (Nyomtató-u. sarok)

alatt puska műves műhelyemet újból megnyitottam. Minden szakmába vágó javításokat, agyazásokat, átalakításokat, barnításokat szakszerűen és jóállás mellett eszközölök. A n. é. közönség szíves pártfogását kérem.

Nagy István puska műves, Vár-utca 9. sz. Egy tanuló felvétellek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 150 korona, minden további szó 15 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 200 korona, minden további szó 20 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA

"Férfi sorsa a nő" címre levél érkezett, a kiadóhivatalban átvehető.

VE TEL

Ócska vasat
rezet legmagasabb árért veszek. Elhasznált vasat kovacsoknak dupla vasért becsérellek. Nagyobb tételt háztól elszállítok.

STEINER,
Étván-utca 110.
TELEFON: 6-86.

Veszünk használt varrógépeket, keréknárokat magas áron. Villanyfelszerelési anyagok, égők szerelőknak, vízszeladókknak nagyban áron. Rosenberg és Hammer cégnél, Piac-utca 8. sz.

Ócskavasat, esontot
legmagasabb napiárban vásárolok. Használható vasat kovacsoknak, lakatosoknak jutányos áron adok, állandóan legnagyobb választék.

Fischer, Szoboszló-ut 24.
Telefon 8-59.

Magas áron veszünk:
üres használt demijonokat, bádóg kannákat és 1 és fél literes üvegeket.
Ugyanitt **kifutó fiuk** felvételnek.
Ullmann Salamon
Kereskedelmi R.-T.

ELADÁS

Schmoll pasztát
olcsón vehetünk Stern festéküzletében Piac-u. 10., Bikával szemben.

Eladó
tizenkettő mázsa poroszszén, két nagy láda, költözésre alkalmas. Domb-utca 1.

Jóárbán
lévő tizenhatos feyver eladó. Lakner, Hajdunánás.

Butorokat
a legolcsóbban Hausner Simonffy-utca 2/c. bérházi butorüzletében szeresheti be.

Hencserek,
plüsch diványok, matracok stb. még mindig legolcsóbban beszerezhetők Préz kárpitosnál. Javításokat jutányosán készít Préz kárpitos, Hatvan-utca 41.

Tengeri,
örlemények, liszt és terményraktár Király-utca 4. nagyban és kis mennyben kapható.

Betoncserép

kiváló tartós, gazdaságos, valamint cementlapok, kutgyűrűk, folyamkavics és homok legolcsóbban beszerezhető Krausz Albert cementárúgyárában Debreczen, Kishegyesi-ut 2. Kisállomás mellett. Telefon 307.

Hová
oly gyorsan? A zsidvársárra megyek ruhát vásárolni. Fölösleges, mert Tegdesnél szövetből rendelhetsz utat azért a pénzért! Próbáld meg! Péterfia-utca 42

Portlandcement,
mozaik lap legolcsóbban a Debreczeni Műkögyár Rt.-nél Fűrdő-utca 2. sz. alatt kapható.

Köszén
kizárólag vagon tételekben, üzemi és házi fűtésre. Bánya: Disznóhorvát, Kazincz és Kuzityán. Fa- és szénkereskedelmi vállalat Debreczen, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Szováti cserép
azonnali szállításra és raktárról legolcsóbb áron beszerezhető Rosenfeld építkezési anyagok telepén, Salétrom u. 12

Kész hencserek
plusz szövet, bőrvászon diványok, afrik, léször matracok, hörgőnitrák készen Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányosan készítek.

Eladó
városi bunda, otter szil gallér, fekete nutria béles. Cím Kohn szücs-mester, Bika.

Mindentőle
butorok, hencserek, thonettszékek, rézagy, schöberlág, ebédő-kredenc legolcsóbban Hatvan-utca 34.

Retorta búkkfaszén
megérkezett. Belsődi és porosz készén, kovacs készén, hasabos és aprított tűzifa Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Iskolás-leányok
az összes kézimunka-anyagokat olcsón szerezhetik be Szilágyi Lajos, kézimunka és műhímző vállalata Debreczen, Széchenyi-utca 1.

Írógépek
kellékek, irodai cikkek **gépleírások nyomtatványok** legolcsóbban
szv. **Arató Miklósné** írógép cégnél **Simonffy-u. 2a U.** Telefon: 13-53.

Eladó

lámpaállvány ernyővel. Cím a kiadóhivatalban.

Háló, ebéd lők
legolcsóbban Weisz butorosnál, Simonffy-u. 34.

Szováti cserép
cserép gyári áron megrendelhető és raktáron állandóan kapható, méz, portlandcement jutányosan beszerezhető. Weisz, Boockay-tér 2., DMKE.-vel szemben.

2 szoba,
1 konyha, 1 bolt, 2 konyha, 1 ágyes gang, 1 kamara, 2 pince, 1 szén-, 1 10 m. kukoricás göré, 1 kamara legolcsóbb áron eladó. Cím Berger Sámuel Búcszentmihály.

Száraz tűzifát
azonnal házhoz szállít Utó-fatelep Ispolytelep 1. Telefon 7-79.

Eladó házak!
A város központjain főútcára nyíló meliékutakon, beköltözhető 3-5 szobás, fűrdőszobás lakásokkal, jutányos áron eladók. Máté-iroda, Széchenyi-utca 55.

Eladó
alig használt komplett, világos politurózott kőrisa hálószoba butor. Megtekinthető **22. és 23-án Széchenyi-u. 53. szám alatt.**

Menyasszonyi,
családi és gyermek fényképek művészi kivitelben készülnek. Ruzicska, Piac-utca 32.

Eladó
öntött vaskályha. Csapó-utca 28. szám.

Eladó
káposztás hordó sróffal, gáz reszó, gáz kalács-sütő, utazó koffer, nagy stélásk, a-zaltemű, ezüst evőeszköz, női iróasztal, egy világos cseresznye komplett hálószoba, fűder és léször matracokkal, tük-rös szekrényekkel, Meidinger hályha. Hunyadi utca 24., földszint keresztpület, délieltől.

Eladó
egy teljes új 3x1.5 m fehér plüsch szalon takaró, színházi láteső és egy új "Thermos" palack. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó
öntött kályha, takaréktűzhely, berleerosztó kőtel. Hatvan-utca 64.

Uj
tele hálószoba szép és jó kivitelben, olcsón eladó az asztalosnál, Hatvan-utca 34.

Családi ház
Fűvészkert-utca 2. kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni Nemes cipőüzletben.

KERESLET

Aranvat,
ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát és hamis fogakat vesz legmagasabb napiáron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongorák,
hegedűk, vonóhangszerek javítását elvállalom. Liska, Bethlen-utca 27.

Folyószámra vezetés
ben gyakorlott, valamint érettségizett kezdő tisztviselőt vagy tisztviselőnt mielőbbi belépésre keres helybéli nagy pénzintézet. Ajánlatok Pánziintézet jellegre a kiadóhivatalba küldendők.

Keresek
egy nézész társat rőfös nézlethez. Üzlet és berendezésem van. — Cím a kiadóhivatalban.

Átadó üzlet
forgalmas helyen berendezés és lakással. Cím a kiadóhivatalban.

Almásli Rezső
Cipőszalonja, Kossuth-utca 13. sz. Előrangú cipők. Előnyös árak. — Mértékértékeihez megbi-zottamat házhoz küldöm.

Kiadó
elegánsan bútorozott szoba, orvosnak klinikák közelében, esetleg konv-hával Kolossy ut 64.

Gyors-
és gépirőnt, lehetőleg németül tudót, keres a Gyógyáru Kereskedelmi Részvénytársaság Piac-utca 41.

Droguista
gyakornoknak jó család-ból való fiut keresünk Gyógyáru Kereskedelmi Részvénytársaság Piac-utca 41.

Vendéglő hértel.
A Munkás Otthon vendéglője vasárnap estekre kiadó. — Értekezhetni a titkárságnál.

Fűszerüzletben
járás helyi ügynök azonnali belépésre felvétetik Friedmann és Asztalos cégnél, Széchenyi-u. 6.

Könyvetésben
járás fiatalember azonnali belépésre felvétetik Frenkel Jenőnél, Arany János-utca 60.

Fűszerüzletnek
alkalmas helyiség rak-tárral, pincével piacon, vagy ahhoz közeli mellék-üzlet kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Munkaerő
kisasszonyt, elsőrangú munkaerőt felvezető fizet-éssel a Parfümerie Ilona Szent Anna-utca 1.

Elvesztett
néhány, másokra értéktelen, rém nézve fontos irat. Igy Joseph Stein-bergerre szóló Newyork Mutual Life Insurance nyugta és Sándor József-re szóló bejelentőlap. — Megtalálója 20000 korona jutalomban részesül. Kérdés nem in-téztetik. Fizetik e lap kiadóhivatalában.

Elvesztett
néhány, másokra értéktelen, rém nézve fontos irat. Igy Joseph Stein-bergerre szóló Newyork Mutual Life Insurance nyugta és Sándor József-re szóló bejelentőlap. — Megtalálója 20000 korona jutalomban részesül. Kérdés nem in-téztetik. Fizetik e lap kiadóhivatalában.

BURGER ÉS WEINBERGER PATELEPE.
Debreczen, Szoboszlai ut 1. Telefon 11-82.
Legolcsóbb beszerzési forrás faragott és fűrészelt fa, gombrud, deszka, lécz, stb. Építési anyagok, cserép, kátrány, fedéltetesz stb. **Tűzifa házhoz szállítva megrendelhető.**

P/arinot
bérbeveszek. Fülep Anna Jókai-utca 9a.

Kifutó fiut vagy leányt
felvesz a **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR** rt. nyomdai osztálya, **PIAC-UTCA 49**

Fűszerzakmában
járás utazó, helyi ügynök és angró segéd felvétetik Adorján és Mandel cégnél.

Apró
gyógyszeres üvegeket jó áron vásárol a Parfümerie Ilona, Szent Anna-utca 1.

Kifutó
vagy tanuló felvétetik a Hajdumegyei Vasöntőde és Gépgyár Rt. műszaki üzletében, Hunyadi-utca 17.

Ügynököt
tűzifa szakmában keres Fischer Elek, Károly Ferencz József ut 20.

VEGYES

Aranyat,
ezüstöt, briliánsot a legmagasabb áron vásárol **Kátal** ékszerkereskedő, **Piac-utca 19.** H. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624.

Elektra
elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat leg-jutányosabban készít. — Debreczen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895

Értesítés.
Értesítem a tisztelt közönséget, hogy műhelyemet és lakóamat Miklós-utca 29. sz. alól Arany János-utca 27. sz. alá helyeztem.

Tisztelettel **Gyenes Antal,** vízvezeték és szerelő m. Telefon 937.

Ugyanott tanulók felvétetnek.

Kisördent
berlini sapkakészítés. Mindennemű cvilsap-kák, géppel kalapok leg-szebb kivitelben készítenek. Finom sapkák ké-szen is kaphatók. Szé-chenyi-utca 16., kereszt-épület.

Kun József
kés- és műszerműves, Széchenyi-utca 1.

PÁINKATÖZŐ űstök,
mosó- és cserűstök ké-szen legolcsóbban Mándoki rézművesnél, Arany János-utca 13. sz. Ócska vörörszerezet napi áron vesz. Tanulót felvesz.

Legolcsóbban
fest és tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 9. Gyász esetén 24 órában belül készülnek.

"Szikra"
Olcsón rajzol, kimez függönyöket, ágyszerít-keket. Kelengye monogra-mozást, zsebkendő ajnór csipkézést dívat szerint. Horgolunk bluzokat ru-hákat, kosztűmököt, csi-kos alkjkat. Mádi és Pubi ruhácskák meg-varrását hozott anyag-ból is vállaljuk. Bőr-keztvűket javítunk, fér-fesztűből nőit alakítunk. Piac-utca 77.

Feszmerőt,
delejjnyújtót, orvosi villa-mos készülékeket gyárt, javít, vesz, elad, cserél. Villamos szerelési anyag-ok és izzó lámpák a legolcsóbb napi áron Földvárinnál, Debreceni Első Elektrotechnikai gyár Debreczen, Szé-chenyi utca 55. Telefon 168. szám. Tanuló fel-vétetik.

Nickelézést,
csiszolást vállal. Kardok, műszerek stb. Pongrácz műlakatosság, Domb-utca 20. Tanuló felvé-tetik.

Babi ruha különlegességek!
Dr. HEGEDŰSNÉ Gyermekdivatüzletében, **SIMONFFY-U. 2.** Gyermekruhavarrást is elvállal.

Gazdák figyelmébe!
Építse üreges beton-blokkokkal, 50 %-kal olcsóbb a tégláépítke-zésnél. Gazdasági épít-kezéseknél kiválóan alkalmas. Betonblokk, cserép, kutgyűrű és sír-kövek a Debreczen-i Műkögyárnál kap-hatók.

Menekült órák
szakszerűen és meglepő olcsón vállal javításokat Rákoczi-utca 36 sz.